

Fejér Megyei Német Önkormányzatok Szövetsége Egyesület

Fejér Vármegyei sváb Kincsesláda bemutatása a Meseház Óvoda-Bölcsőde Hétpettyes Tagóvodájában, Isztiméren

A Német Nemzetiségi Önkormányzat vezetője, Fiedler Albertné közvetítésével megérkezett hozzánk a mai napon a Kincsesláda. Tudtunk érkezéséről és a gyerekekkel együtt kíváncsian kinyitottuk a ládika tetejét és fedeztük fel a már belekerült kincseket.

Óvodánkban kialakult gyakorlat, hogy minden évben sváb hagyományőrző hetet rendezünk, amelynek keretében a gyerekek megismerkedhetnek a régi isztiméri életformával, eszközökkel, népszokásokkal, népi játékokkal, mondókákkal, ételekkel. Ez rendszerint december hónapban kerül megrendezésre, de sok kisgyermek lebetegedett és így jobbnak láttuk januárra áttenni a programot. Szerettük volna, ha minél többen látják a Kincsesláda felnyitását és gazdagodnak a ládikából előkerülő tárgyak megismerésének élményével.

Először is meséltünk a gyerekeknek arról, milyen sok hasonló falu van a környékünkön, és ezek közül Isztimér a legkisebb. Megnéztük közösen a térképen néhány település helyét is. Azután szépen előkerültek a tárgyak és mindegyikhez mondtunk néhány mondatot. Nyilván leginkább a tárgyak kötötték le őket, de belenéztünk a könyvekbe is.

Az első tárgy ami előkerült, egy gyönyörűen hímzett falvédő volt. Megkérdeztük kinek van otthon hasonló falon, vagy a nagyszüleinél, de csak egy kisgyermek jelentkezett, hogy a dédinél látott már ilyet. Meséltünk róla, hogy régen nem lehetett kinyomtatni bármilyen képet és feltenni a falra, a papír is drága volt, vigyáztak rá. Ezért, hogy védjék és díszítsék a lakásukat ilyeneket hímeztek.

Folytattuk a kíváncsiskodást, és a következő tárgy egy Vértesacska községről készült DVD volt. Nem tudtunk belenézni, de a gyerekek figyelmét megragadta a borítón látható sváb népviseletbe öltöztetett kézműves baba. Így a nézelődést a ruhadarabokkal folytattuk. Elmeséltük nekik, hogy nagyon-nagyon régen, a sváb emberek praktikusán gondolkodtak, és hétköznap egyszerű, sötét ruhákban jártak, amikben lehetett dolgozni. A gyerekek sem jártak színes ruhákban, szinte azt lehet mondani, hogy „egyenruhájuk” volt. Isztiméren 3 éves kortól a lányok fehér alsóruhát (ing) és alsószoknyát kaptak, erre ment rá a sötét szoknya, és blúz. Kötelező volt a sötét kötény viselése. A fiúk fekete nadrágban, fehér ingben és az ing felett fekete mellényben jártak. Nyáron mezítláb jártak, csak a hideg időben hordtak cipőt. A lányok ilyenkor sötétzöld vagy fekete berliner kendőt kanyarítottak magukra, amelyet a fejükre is húztak, ha nagyon hideg volt. Legtöbbször a kisfiúk (6 éves korig) öltözete is ez volt.

Az ünnepi öltözet is sötét volt, de a blúzok azért színesedtek valamennyire erre gyönyörű példát találtunk a ládában a gánti Jankedli révén, nem beszélve a gyönyörű hímezett szári Főköttőről (Schopf), amit ünnepnapokon viseltek az asszonyok.

Ha már szóba került az esküvő, beszélgettünk kicsit a hagyományos sváb süteményekről, melyek közül néhányat már mi is elkészítettünk a hagyományörző projektjeink keretében, ezért a süteményformák közül ismerős volt a gyerekeknek a puztavámi gyönyörűség Kvircedli forma. Előttünk, felnőttek előtt is ismeretlen volt viszont a Vértesboglárról származó Fülesfánk sütő.

Ugyan receptet is mellékeltek hozzá, de arra nem volt lehetőségünk most, hogy kipróbáljuk, hiszen nem rendelkezünk eszközzel hozzá. Viszont Papp Beáta kolléganőnk meglepte a gyerekeket némi sváb csemegével a Nuss-stanglival, vagy másnéven zongorabillentyűvel, amit ebéd után jó ízűen el is fogyasztottak a gyerekek.

Jó néhány könyvbe belenéztek még, főleg azok a képek érdekelték őket, ahol hagyományos, régi sváb viseletben vannak lefényképezve az emberek.

Légvégül került elő az a DVD, amit Isztimér tett a Kincsesládába. Nagy örömmel a képek alapján a gyerekek egyből felismerték a településünket. A nap zárásaként Isztimér címeréből készítettem számukra színezőt: Beszélgettünk a jelképekről, és arról, hogy a címerben azért az ekevas és a csoroszlya fogja közre két oldalról a fát, mert a régi Isztiméren az emberek többsége mezőgazdaságból élt. Mint ahogy most is nagyon sok megművelt szántó föld veszi körül, és sok-sok munkagépet láthatnak nap-mint nap dolgozni. Régen az emberek ezt a sok földet mind kézzel és az állatok segítségével munkálták meg. Összességében nagyon érdekes volt látni mindazt a sok értéket, amit a falvak a ládába tettek és érdekes volt a gyerekek reakcióját is figyelni mesélés közben.

Köszönjük szépen a lehetőséget!

Isztimér, 2024. 01. 19.

Breznai Ildikó

óvoda igazgató

